

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

KLOPCE

● Ključni problemi naše KS

V naši krajevni skupnosti imamo več potreb in želja, vendar se je naša temeljna delegacija zaradi pomanjkanja finančnih sredstev za voliči domenila, da v bližnji prihodnosti predlaga zboru KS naše občinske skupščine rešitev treh ključnih problemov: gradnjo vodovoda za krajane vasi Vrh in Klopce, gradnjo objekta za civilno zaščito in adaptacijo ceste Kamnica-Križevska vas.

Sedanja vodovod z zajetjem vred je premajhen, v sušnem obdobju vode za vas Vrh sploh ni. Osem gospodinjstev pa zaradi premajhnega dotoka vode na ta vodovod sploh ni priključeni. Voda je bila že večkrat pregledana in vsakokrat je bilo ugotovljeno, da je oporečna. Krajani naše krajevske skupnosti vidijo rešitev v tem, da bi vodo dobili iz zajetja Močile. V njem je vode dovolj. Sedaj so nanj — z vodovodom — priključeni nekateri uporabniki iz KS Dolsko. Le-ti pa bi se lahko priključili na vodovod v Dolskem, ki je bil zgrajen šele lani in ima dovolj vode.

Z gradnjo objekta za civilno zaščito bi pod eno streho »spravili« civilno zaščito, narodno obrambo, gasilce, v njem bi bilo moč organizirati tudi izobraževanje krajanov. Parcelo, lokacijsko dokumentacijo in nekaj finančnih sredstev že imamo. Gradnja naj bi potekala v treh etapah.

Cesta Kamnica-Križevska vas povezuje območje KS Klopce. Cesta služi krajanom za odhajanje na delo in vračanje domov. Stanje ceste pa se iz leta v leto slabša.

Cesto je potrebno nujno urediti za avtomobilni promet in v

Jože Polanc, predsednik temeljne delegacije v KS Klopce za zbor krajevnih skupnosti naše občinske skupščine, rojen leta 1936, upokojeni višji upravni delavec, stanuje v Klopcah n.h.

krajevni skupnosti uvesti avtomobilno prevozo.

Krajani smo se pri vseh treh objektih obvezali, da bomo s prostovoljnimi delom veliko prispevali, vendar bomo brez širše družbene pomoči vse to težko zgradili. Zavedamo se zaostrenih gospodarskih razmer, vendar smo prepričani, da je moč z dobro voljo in trdnjo moralno krajanov ter s široko družbeno pomočjo vse to uspešno postoriti.

Naša temeljna delegacija je tesno povezana z vsemi družbenopolitičnimi organizacijami v KS. Brez tega vsestranskega sodelovanja, menim, naša delegacija sploh ne bi mogla dobro delovati in zastopati interesov in potreb na sejah zbora KS naše občinske skupščine. Tudi sodelovanje s sosednjo krajevno skupnostjo je dobro. Skupaj smo že obravnavali npr. osnutek odloka o komunalnih dejavnostih in osnutek za ustanovitve interesne skupnosti za ceste.

Stiko z voliči, ki so nam zaupali funkcijo, vzpostavljamo na raznih sestankih družbenopolitičnih organizacij in na zborih občanov. Za vsak širši družbeni problem se posvetujemo s krajanom.

JOŽE POLANC

DOLSKO

Ob spomeniku na Oklem

● Počastili smo spomin na padle partizane na Oklem

Šolska mladina je skupaj s člani ZB NOV in KO ZRVS Dolsko konec februarja organizirala pohod na Oklo, kjer je 24. februarja leta 1944 padlo 72 borcev in mobilizirane Kamniško-zasavskega bataljona.

Izdajalec je pripeljal nemške policijske neote prav v neposredno bližino stražarskih mest. Za prodor in umik je bilo le malo možnosti, ker je bil obroč mnogoštevilnejšega sovražnika že trdno sklenjen, preden je počil prvi stražarjev strel. V spomin na tiste težke dni pred 39 leti je ob spomeniku spregovoril član ZB NOV iz Ihana, šolska mladina iz Ihana pa je kakor vsako leto pripravila kratek program K spomeniku smo položili venec, prapori pa so se poklonili v čast in spomin žrtvam.

Proslava je bila na delovni dan, zato se je zaposleni niso mogli udeležiti. Zato smo pod vodstvom KO

ZRVS pohod ponovili takoj naslednjo nedeljo. Udeležilo se ga je preko 30 članov organizacije, njihovih svojcev in mladine. Ob spomeniku sta obudila spomine borca Peter Zupančič-Stojan in Marjan Lautar iz Dolskega. Peter Zupančič je orisal vzroke in okoliščine, zaradi katerih je prišlo do tako velikega števila žrtv. Dogovorjeno je tudi bilo, da bo naslednje leto ob 40. obletnici tega tragičnega dogodka proslava na soboto, da bo možna udeležba tudi zaposlenim.

Na poti domov smo se po globokem snegu ustavili pri partizanski Trojici. Kakor v tistih časih, so nam ob topli peči ponudili silice žganja, dobrega jabolčnika in še boljše domačega kruha.

Besedilo MARJAN LAUTAR, slika L. BOŽJAK

ZADOBROVA-SNEBERJE

1923—1983

Iz zgodovinske kronike našega gasilskega društva iz leta 1923 povzamemo: Ustavni občni zbor gasilskega društva je bil 22. 7. leta 1923 v gostilni Valentina in Frančiške Černe (po domače Pri Somreku) v Sneberju. Ta dan so se zbrali moški in fantje sp. in Zg. Zadobrova in Sneberje, da ustanovijo gasilsko društvo Zadobrova-Sneberje. Se isti dan se je nanovo vpisalo 29 članov (mož in fantov). Že ob ustanovitvi je bilo za društvo veliko zanimanja. Na pravih volitvah je bil izvoljen odbor, in sicer za načelnika Anton Maček st., za podnačelnika Ivan Jerman, za člane pa Ivan Oblak st., Ivan Klešnik, Franc Hlebs, Jože Zajc, Franc Avšič st., in Anton Likovič.

Novi odbor se je takoj lotil dela in zbiranja prostovoljnih prispevkov. Še istega leta je bil postavljen gasilski dom. Zemljišče zanj je daroval posestnik Ivan Grear iz Zg. Zadobrova (po domače Pri Bežunu).

Na prvi seji predsedstva KK SZDL so bili člani seznanjeni z odgovorom Mercatorja v zvezi z možnostmi nove trgovine v Novem Polju.

Kadrovsko okrepilni potrošniški svet naše KS je začel in sklenil, da se bo mesečno sestajal.

Do volitev nove krajevske samouprave so bile rešenečasne kadrovske težave v KS, za prihodnje mandatno obdobje pa se bo treba privedevati najti sposobnega predsednika sveta KS.

Predavanja o SLO in DS so v KS končana, vendar je treba vztrajati pri dogovoru, da se za vse zamudnike predavanja ponove.

Člani predsedstva so pregledali delo kadrovske komisije in se seznanili z evidentiranimi možnimi kandidati za tri pododbore KK SZDL, ki bodo ustanovljeni še ta mesec, pa tudi s kandidati za novo krajevno samoupravo, vključno z vodilnimi funkcijami.

V drugi polovici marca bo sklicana KK SZDL, na kateri bodo izvoljeni člani omenjenih pododborov. Program dela, ki je bil v osnutku predložen vsem članom predsedstva, je bil sprejet v predlagani obliki, velja pa

za delo predsedstva KK SZDL v ožjem pomenu besede. Sproti ga bodo dopolnjevali in na konferenci sprejeli program dela za II. trimesečje 1983.

Glede na še neuresničen sklep, da se predsedstvo KK SZDL poveže z VVO Zajca dobrega, je bilo domnjenjeno, da se velja dogovoriti za datumi sestanka, ki se ga potem udeležijo Jože Benčina, Jelka Bohar, Dominik Kobal in Mojca Dolinar. Na pogovoru bi poiskali ustrezne oblike sodelovanja v KS.

Predsednik Jože Benčina je ugotovil, da je zadnje čase v naši KS opaziti premike na kulturnem področju.

V tem času je bil prek KK SZDL in OO ZAK opravljen tudi pogovor z vodji delegacije v KS, ki se je izkazal za koristen. Ugotovljeno je bilo, da se delegati ne udeležujejo dovolj dobro sestankov. Dve delegaciji se nista pravočasno konsultirali. Na, tudi in naloga je bila kasneje opravljena. Sedaj delegacija dovolj dobro delujejo, vendar je potrebno njihovo delo bolj vpeti med krajanje.

Člani predsedstva so bili obveščeni o upravljanju in financiranju poslovne stavbe združni dom. Sklenili so, naj skupščina KS ob obravnavi zaključnega računa in finančnega plana KS obravnava tudi menije finančnopravilne komisije KS, ki naj se nanajša na delo upravnega odbora združnega doma.

Dne 19. februarja so se zbrali na letni konferenci člani društva upokojencev, ki že vrsto let deluje, kot najbolj delovna in uspešna organizacija v naši KS. V »kmečki sobi« združnega doma se je zbralo preko 40 upokojencev. Iz poročila je bilo razvidno njihovo humano prostovoljno delo pri urejanju prostorov in pri napeljavi centralne kurjave vanje. Društvo organizirano vodi tečaj pletanja, člani odbora obiskujejo starejše krajanje na domovih, pošiljajo čestitke ob rojstnih dnevih članov na polna leta 60, 70, 80 itd. organizirajo družabne večere in prireajo izlete pod uspešnim vodstvom podpredsednika DU Andreja Peterčela. Društvo si prizadeva ustanoviti manjši pevski zbor, ker so za to danji pogoji. Vse prispevke, posebno še za inventar in klubskih prostorih, so člani financirali sami, enako tudi izlete. Radi pa bi uredili še prostore poleg sedanjih društvenih prostorov, saj je sedanjih premajhen za njihove dejavnosti. Upajmo, da jim bo priskočila na pomoč KS, kakor vedno do sedaj.

Po konferenci sta se razvila klubska debata in tovariško srečanje.

IVAN KOS

ZADVOR

Smo v času, ko mnoge družbenopolitične organizacije, združnja in društva na svojih letnih konferencah podajajo obračune svojega dela za preteklo obdobje. Tako je bilo v februarju tudi v Zadvoru z dvema organizacijama.

Dne 17. februarja je KO ZRVS Zadvor v dvorani zadružnega doma sklical svojo letno konferenco. Obiskana je bila skorajda slabo, saj je bilo ob okoli 140 članov navzočih le nekaj manj kot 60. Botrovala pa sta takemu obisku še slabo vreme in visok sneg, zlasti članov iz Besnice, Prežganja in Lipoglava. Kljub temu pa je bila konferenca dobra, plodna in objektivna.

Iz poročila predsednika povzemamo, da so se člani slabo udeleževali predavanj, ki so bila v dvorani na Kodeljevem, saj je bila tam le petina članstva. Večji del svojega programa pa so vendarle uresničili.

V letošnjem programu pa so navedli vrsto nalog, katerih uresničenje naj bi pomagalo k boljšemu strokovnemu izpolnjevanju rezervnih vojaških starešin. Načrtujejo tudi tesno povezavo s šolo, z mladimi in s pohodnimi enotami. Na konferenci je bil tudi predstavnik občinske organizacije ZRVS Janko Sosič, ki je v svojem govoru razgrnil predvsem današnje stanje v občini in v vsej naši deželi, vlogu organizacije pri izvajanju gospodarske stabilizacije in aktualne naloge, obujanje tradicij NOB idr. Upoštevati je namreč treba, po njegovih besedah, dejstvo, da je kar 80 % vsega starešinskega kadra JLA v rezervi in velja dati več poudarka strokovnemu usposabljanju rezervnih starešin.

Na koncu so podelili zvezno plaketo ZRVS Jugoslavije za zasluge članu te organizacije Albertu Šiblju, nato pa je bilo v brunarici turističnega društva tovariško srečanje. Prav je tako, da se rezervne starešine med seboj spoznavajo ne samo pri strokovnem delu, temveč tudi v tovarištvu in zasebnem življenju.

● Franc Klemenc — devetdesetletnik

Pred kratkim (rodil se je 21. januarja 1893 v Zgornjem Kašlju) je Franc Klemenc iz Zadvora, sedaj Cesta 13. julija, tuhi in skromno praznoval svojo devetdesetletnico. Pravzaprav bi lahko praznoval tudi širidesetletnico ponovnega rojstva, saj je v začetku jeseni leta 1942 že stal pred italijanskimi puškami in čakal na strele.

Zivljenje mu v otroških in mladih letih ni bilo naklonjeno. Rodil se je v številni družini in je moral že sedemleten od doma. Služil je za pastirja in pozneje za hlapca. Tako je odrasel v trdem delu, pri tujih ljudeh, brez toplih besed in belega kruha.

Prvo svetovno vojno je preživel na frontah. V Tirolah so mu zamrzile noge in izgubil je prste na nogah, tako da se je vrnil kot invalid. Po vojni se je ponovno vdnjal kot hlapec, kasneje, po poroki pa mu je le uspelo, da je dobil delo v Papirnici na Vevčah, kateri je ostal zvest vse do upokojitve. Delal je pri razkladalcih, na holandcih in kjer je bilo potrebno, saj je bil varen težkega dela. Z varčevanjem in skromnostjo sta s sedaj že pokojno ženo Margareto, ob dveh otrokih, zgradila skromen dom, ki je desetletja ostal nedograjn.

In ko bi se mu moralo obrniti na bolje, ko bi mu naj življenje postajalo mirnejše, je prišla druga svetovna vojna, ki je družino, kot številne druge, potegnila v svoj vrtinec. V njihovi hiši je takoj po okupaciji našel zatočišče

Krajevno organizacijo bo še v naslednjem mandatnem obdobju vodil Tone Lovce ml., kateremu želimo obilo uspehov pri nadaljnjem delu.

Dne 25. februarja pa je v brunarici sklicalo svojo letno konferenco turistično društvo Zadvor. Bila je dokaj dobro obiskana glede na to, koliko članstva je aktivnega. V njihovi članski knjigi je namreč vpisanih 232 članov in članov, le del pa je aktiven.

Najprej so poročali člani predsedstva in ugotovili, da je društvo kar dobro gospodarilo. V letu 1982 so pridobili novo betonsko plesišče, na katerega nameravajo postaviti še ledeno lopo za orkester, in oskrbovališče dvoesteznega balnišča, pa še nekaj denarja jim je ostalo v blagajni. Nabavili so tudi novo moderno ozvočenje, ki bo poleti služilo za zabave na prostem, pisalni stroj, aparat za kuhanje kave in še kaj drugega. Brunarica deluje kot klub zaprega tipa, zato se pri cenah pijače drže bolj načela, naj bo čimbolj ceneno vse, kar članom lahko nudijo. Pogrešajo pa prostor, kjer bi lahko pripravili tudi kak prirežek.

V programu za leto 1983 pa so zapisali, da bodo sodelovali z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami in društvi, predvsem s športnim društvom Zadvor v okviru rekreacije in zabav, nadalje s kolesarskim klubom Rog-Frank na predvečer prvega maja, pa občinskega in krajevnega praznika. Sodelovali bodo tudi v akciji Za čisto in belo Ljubljano, pri centralni ljubljanski prireditvi Kmečka ohcet v Ljubljani, razvijali svojo kreativno dejavnost, zlasti balinanje.

Ker je dosedanjemu izvršnemu in nadzornemu odboru ter komisijam potekel dveletni mandat, so izvolili novo odbora in 7 komisij. Izvršni odbor bo še naprej vodil dipl. pravnik Franc Mihelič, tajnikse posle Alojz Kastelic, blagajnik Joža Bolte, gospodar pa bo še naprej Marjan Kocjančič.

Želja društva je, da bi v bodoče delovali samoiniciativno in izvorno delovali komisije in s tem razbremenile izvršni odbor, kajti le če bodo te opravile svoje naloge, bo program društva resno uresničen. Letos praznuje društvo svojo deseto obletnico obstoja. Ker je edino turistično društvo v občini, se počuti nekako osamljeno. Upajmo pa, da se bo tudi na tem področju kaj premaknilo, kajti zadnje pobude spet odpirajo perspektivo turističnim društvom. Menijo, da pospeševanje turizma ni samo stvar velikih gostinskih in agencijskih grupacij, temveč, mirno, tako delovati stroje ljudske množice.

ALOJZ KASTELIC

ZALOG

Po dolgih letih čakanja so začeli graditi nov most čez Ljubljano v Zalogu. Stari lesen most, ki ga je skoraj pred dvajsetimi leti zgradila JLA, je že več kot dotrajan in pomeni zaradi zmanjšanja nosilnosti šibko točko v povezavi Zaloga s Podgradom, Lazami, Dolskim... Predvsem pa moti oskrbo tovarne Arbo, kjer so morali težje tovarnjake že začeti preusmerjati na cesto prek Pečarja in Besnice.

Novi betonski most bo stal okoli štirideset milijonov dinarjev in bo pomemben tako za krajevno skupnost Zalog kot za mnoge kraje vzdolž desnih bregov Ljubljane in Save.

Most bo predvidoma odprt na dan krajevnega praznika naše KS konec junija.

VK

● Najlepša letošnja ribiška trofeja

Dan pred koncem letošnje sezone lova na sulca je Aleš Rajster v Ljubljani pri Gmajnarju ujel letošnjega največjega sulca. Po trdem boju je že v mraku izvel iz tolmuna krasno bakrenosrebrno ribo, dolgo 89 cm in težko 8 kg.

Očitno je sulca težko ujeti, saj so jih letos »potegnili iz vode« le pet, izkoriščenih lovni dni pa je bilo čez dvesto. Aleš se je nad sulca odpravljal več kot dvajsetkrat.

VK

ŠMARTNO OB SAVI

Marsikateri naš krajan se je najbrž že večkrat vprašal, kako to, da za NSK nihče nič ne napiše iz naše KS. Da, nekaterim se kljub sposobnostim najbrž ne da, kmečki ljudje pa mislijo, da niso toliko sposobni pisanja.

Reči pa moramo, da je pri nas npr. kulturno delo dovolj razgibano, posebno od tedaj, ko imamo lepe nove prostore v domu občanov. Kaj vse se je v tem času zvrstilo v njem! Posebno moramo pohvaliti mladino, ki prav pridno deluje, pa seveda kulturno prosvetni odbor, odbor društva upokojencev itn. Pri vsem tem, ne moremo mimo dela našega novega tajnika KS Janeza Erjavca, ki se je s

svojim delom do zdaj izredno dobro izkazal, pa tudi fizično potrpežljiv za delo, če je bilo potrebno. Priznanje gre tudi tovarišu Vuksiniču, ki je skupaj s tajnikom KS sodeloval kot strokovnjak za gradnjo cest pri asfaltiranju dveh Obrijskih klanec.

Omenim naj tu še tovariša Martinčiča kot prejšnjega tajnika KS, ki je dolgo vrsto let za majhen denar opravljal vse posle, a namesto da bi mu bili hvaležni, ga danes nekateri obrekujejo. Naj se še enkrat povrnem in klanecem in pogramaj tiste, ki cesto z njimi največ uporabljajo pa se jih mora zdaj — kljub obljubljenemu samoprispevku — izterjati! Treba

bo misliti še na asfaltno prevleko Obrijske ceste, kajti v deževnih in zimskih dneh je ta obupna, prometa pa na njej vedno več.

Obljubljeni telefon krajan je tudi težko pričakujejo.

Nad tem, kakšni smo ljudje med seboj, pa se moramo resno zamisliti. Koliko gorja povzročajo razne razprtije med vaščani ali sosedji, in to največkrat za prazen nič, pa iz gole zavisti ali nestrpnosti. Potem pa prihaja do razkolov celo v organizacijah. Člani ZB na primer bi naj prebrali izpopolnjeno novejšo zgodovino NOB terena Šmartno, da bodo dobili jasnejšo sliko in ne bodo nasledili napačnim tolmačenjem nekaterih. Nasploh pa: imejmo dovolj časti in poštenosti v sebi!

B1

Jože Moškrič, ki vse od prihoda Italijanov ponoči ni bil več doma. Sin Franci je postal aktiven mladinec, sam pa je postal član Osvobodilne fronte v vevški papirnici in sodeloval v njenih akcijah.

V začetku jeseni 1942 so pridrevili Italijani, katerim je izdajalec

točno pokazal hišo. Odvekli so ga s seboj. Hišo so vso preiskali in premetali, na podstrešju potrgali deske ter pokradli vse, kar jim je bilo všeč. V postojanki na Friškovicu so ga pretepali in zasilovali, potem pa so ga odvekli na travnik pod Flezarjevim hribom, kjer so ga nameravali ustreliti. Zadnji hip so uspeli ženske intervencije in prošnje, tako da so ustrelitev preložili in ga odpeljali nazaj v postojanko, od tam pa na sodnijo v Ljubljano, kjer je bil zaradi sodelovanja v OF obsojen. Zaprt je bil v zaporih Castel Franco, od koder se je po kapitulaciji Italije vrnil, ves zlomljen in strit, saj so mu zaporji še povečali njegovo invalidnost.

Medtem ko je bil zaprt, so se nad hišo spravili belogardisti in preganjali ženo in hčerko, sina Francija pa so bizovski belogardisti aretirali in ga s številnimi drugimi nameravali ustreliti. Slučajno so posredovali Italijani, ki so aretirance odpeljali v svoje zapore in pozneje v internacijo. Po kapitulaciji Italije je sin Franci stopil v NOV in v nemški ofenzivi 1943. leta padel na Krimu.

Franc se je ponovno zaposlil v Papirnici na Vevčah in delal v njej vse do upokojitve. Kljub posledicam prve svetovne vojne in italijanskim zaporom, saj je 70-odstotni invalid, je bil še vedno marljiv in je vztrajal na delu.

Take je skromen, kot je bil vse življenje, dočakal visoka leta in želimo mu še veliko zdravja in moči.

MARJAN MOŠKRIČ